

D'esquerra a dreta: Francesc Velarde, Elisenda Gadea i Josep Olivé (L'INFORMATIU), Óscar Garzón (Rossell-Giner), Xavier Sigüenza (Copisa), Laia Isern, Roger Bernades (Copisa) i Joan Duran (cap de manteniment de l'Hospital)

Bellvitge Unitat Covid

Josep Olivé / © Fotos: Chopo

Per a la nostra sorpresa, al fer la visita al Departament d'Infraestructures i Serveis Generals de l'Hospital de Bellvitge, no sols ens varen mostrar i explicar com varen haver d'adaptar tot l'hospital a les exigències que la nova malaltia els obligava sinó que, a més, ens varen mostrar les obres d'un edifici de nova planta. Aquest edifici aniria destinat, fins que fos necessari, a allotjar les urgències, els semicrítics i les plantes d'hospitalització dels malalts de Covid i, posteriorment, un cop passada la pandèmia, canviaria d'ús, cobrint les mancances en altres àrees sanitàries de les quals l'hospital n'anava just.

De fet, alguna cosa en sabíem d'aquest edifici, quan hi vàrem anar, però poc, ja que el Servei Català de Salut, l'impulsor d'aquesta Unitat Covid -que és com se l'anomena- mantenia amb la màxima discreció possible la seva construcció. No

es pot dir que fos secreta perquè és impossible d'amagar un edifici de quatre plantes i 90 m de llarg. I també perquè resultava que hi havia quatre unitats Covid més, similars a aquesta, aixecant-se en quatre centres hospitalaris més de tot Catalunya: al Germans Trias i Pujol de Badalona, al Moisès Broggi de Sant Joan Despí, a l'Arnau de Vilanova de Lleida i al Pere Virgili de Barcelona.

■ Una acció planificada i eficient

I és que el CatSalut, ja a la primavera de 2020, en veure el caire que agafava la pandèmia i la manca de llits de cures intensives, va decidir planificar aquestes ampliacions per donar-hi resposta. En pocs mesos es varen seleccionar els centres hospitalaris que ja tenien mancances d'espai per a altres usos i que podien ser susceptibles de poder-se ampliar, es varen decidir les

Els nous edificis havien de complir amb tots els requisits de seguretat i sanitat i havien de ser aixecats en només cinc mesos!

necessitats i les condicions de cada projecte i es va adjudicar, al mateix temps, la part facultativa i les obres. Les condicions dels contractes eren excepcionals, ja que per una banda, els nous edificis havien de complir amb tots els requisits de seguretat i sanitat d'una unitat d'infecciosos, i per altra, havien de ser aixecats en només cinc mesos! Tot el procés de contractació i coordinació amb els hospitals estava llest a mitjans de

Espai de connexió i passadissos del nou edifici

Fitxa tècnica

Unitat Covid de Bellvitge

Entitat contractant: CatSalut; Gabriela Martínez i Martí Ballart, arquitectes responsables de l'obra

Equip de projecte: Vitaller Arquitectura; Laia Isern, arquitecta en cap

Equip de direcció d'execució i coordinació de la planificació de l'obra: Rossell-Giner Associats; Jaume Casas, arquitecte tècnic responsable de l'obra

Empresa constructora general: Copisa; Roger Bernades, enginyer de camins i cap d'equip

Empresa d'instal·lacions: Suris; Ignasi Álvarez, cap d'obra

Coordinació de l'obra amb el programa de necessitats de l'hospital, amb l'estandardització de materials, solucions tècniques i de manteniment eficient amb l'activitat de l'Hospital: Departament d'Infraestructures i Serveis Generals de l'Hospital universitari de Bellvitge; German Romero, enginyer tècnic industrial i Francesc Velarde, enginyer industrial, cap del Departament.

juliol de 2020 i les obres havien d'estar acabades a finals d'any.

Per una banda cal destacar i reconèixer l'encert dels plantejaments dels polítics i tècnics que varen prendre la decisió:

- Construir pensant en l'emergència però alhora en un futur a mitjà termini quan la pandèmia (esperem) hagi remès.
- Prioritzar l'eficiència de construir-los a prop de parcs hospitalaris ja equipats.
- Prendre l'opció de la discreció en comptes de la publicitat auto-complaent a la qual molts polítics ens tenen acostumats, amb fins electoralistes.

Tenim ben recent l'exemple d'antítesi de la gestió del CatSalut, en l'exacerbat soroll mediàtic al voltant de l'hospital Isabel Zendal de la Comunitat de Madrid.

Nucli de comunicació vertical

■ Discreció i prudència

El perquè de la discreció no ens l'han explicat però, des del punt de vista tècnic, segur que ha permès tenir millors ofertes i evitar una distorsió del mercat de materials, productes i de professionals de la construcció hospitalària (qui no s'ho cregui que vegi què va passar amb les mascaretes i els gels hidroalcohòlics amb la forta demanda). Des del punt de vista sanitari, segurament evitava una relaxació dels hàbits de prevenció de la població,

en pensar que hi hauria més unitats d'UCI. Finalment, el fet de no saber si el resultat de l'aventura seria un èxit, és a dir, la prudència, segurament també hi va tenir la seva part en aquesta decisió.

L'altre aspecte a destacar és de caràcter tècnic. Així, com hem vist en el ben documentat article d'Eli-senda Gadea que acabeu de llegir, no és ben bé cert el que s'havia publicat en la premsa diària sobre remodelacions de plantes senceres dels hospitals en una setmana per

Façana del nou edifici hospitalari

adaptar-les a la Covid. Però sí que es pot afirmar que els cinc hospitals s'han construït i equipat en els cinc mesos de termini establerts -amb lleugeres variacions de temps entre uns i altres. L'aventura ha estat un èxit. I tots sabeu que uns terminis tan ajustats per a un edifici complex i tecnificat són molt difícils d'aconseguir.

La nostra visita a l'obra va ser en novembre de 2020, just un més abans de la data de lliurament de l'edifici. L'equip tècnic i tot el personal estava treballant a fons per poder complir els terminis. L'obra estava avançada, en fase d'instal·lacions i a punt de començar els acabats però no hi havia marge d'error. No era moment de demanar-los cap mena de col·laboració per a un article o un reportatge. Encara com varen tenir l'amabilitat de dedicar-nos una hora a nosaltres.

Bàsicament, ens varen explicar que des de la concepció del projecte fins a cada un dels materials havia estat pensat per a poder anar el més ràpid possible i avançant-se a possibles -que foren reals- imprevistos. Concepció senzilla de geometria, sistemes prefabricats en estructura i tancaments, prioritat absoluta de la funció per sobre de l'estètica

i, sobretot, una planificació molt acurada i intensa, revisada cada dia, amb presa de decisions alternatives, en cas d'imprevistos, també diària, foren la base per aconseguir uns terminis tan ajustats.

La concepció del projecte i cadascun dels materials havien estat pensats per guanyar rapidesa i avançant-se als imprevistos

La intenció de l'equip de la revisita és fer un reportatge més extens dels nous edificis Covid, més endavant, ja que hi ha un interès tècnic afegit de comparació dels sistemes constructius emprats en cada un d'ells, que han sigut diferents. La nostra voluntat és de fer-ho aviat però quan tothom s'hagi recuperat una mica de l'immens esforç i, amb una visió una mica menys immediata, puguin donar-nos el seu parer tranquil·lament i participar-nos de les conclusions que n'hagin pogut extreure.

Moltes persones han fet un gran esforç per evitar que la malaltia col·lapsés els nostres hospitals i la nostra societat en general

■ Un homenatge als professionals

En els moments més greus de la pandèmia i, encara ara, moltes persones varen fer un gran esforç per a evitar que la malaltia col·lapsés els nostres hospitals, en concret i la nostra societat, en general. Els qui més varen patir -i s'hi varen jugar fins i tot la vida- foren els nostres sanitaris.

Però hi va haver molts altres professionals als quals també els va tocar córrer riscos i donar-ho tot de si mateixos i mateixes, des de les caixers i caixeres dels supermercats, als transportistes que ens duïen les provisions, des dels equips de vigilància fins als enginyers i enginyeres que varen buscar formes d'aconseguir respiradors ràpids de fabricar.

Amb aquest article, l'equip de redacció de L'INFORMATIU vol reconèixer i agrair l'enorme esforç que varen fer -i encara estan fent- els professionals del nostre sector que estan relacionats amb l'arquitectura sanitària, que han estat lluitant al costat dels professionals sanitaris per tal d'aconseguir una mica de seguretat per a la nostra salut en uns temps tan difícils. ■

L'autor: Josep Olivé és arquitecte i professor de Construcció de La Salle Arquitectura de la Universitat Ramon Llull

Un procés que resumeix tota l'actuació

En els dies que següen a la nostra visita es va muntar la passera que connecta la Unitat de Covid amb el cos de l'Hospital. L'operació ens serveix perfectament com a resum de tota l'actuació: des del punt de vista funcional, una unitat d'infecciosos és convenient que estigui separada de la resta de pacients, però la connexió per al moviment del personal i el material ha de ser còmoda; des del punt de vista tècnic, la prefabricació lleugera en taller i el muntatge a obra ràpid (el pont es va instal·lar en un sol dia) són els principis de la construcció d'aquest element ■.

